

ku zapraviti ještě před uskutečněním zamýšleného prodeje nebo nejpozději současně s ním.

(Rozh. ze dne 26. března 1931, Zm II 116/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 12. března 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonané zpronevěry podle §§ 8, 183, 184 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Zmateční stížnost namítá, že napadený rozsudek nezjišťuje, že stěžovatel jednal ve zlém úmyslu, jehož je třeba ke skutkové podstatě zločinu nedokonané zpronevěry. V tomto směru nelze jí upřít oprávnění. Po stránce subjektivní vyžaduje se ke skutkové podstatě nedokonané zpronevěry, by pachatel měl úmysl věc mu svěřenou za sebou zadržeti nebo si přivlastniti, a by si byl vědom hmotné protiprávnosti svého jednání. Tyto náležitosti subjektivní skutkové podstaty zločinu stěžovateli za vinu kladeného nejsou rozsudkem zjištěny; stížnost má pravdu, tvrdíc, že zjištění rozsudku, podle něhož stěžovatel věda, že traktor není ještě jeho vlastnictvím, nabízel jej firmě W. a spol. ke koupi, po této stránce o sobě nestačí, ano není (mimo jiné) ani zjištěno, že stěžovatel nezamýšlel poslední splátku za traktor s výhradou vlastnictví prodávatelova na splátky koupený zaplatiti ještě před uskutečněním zamýšleného prodeje, nebo nejpozději současně s prodejem. Při zkoumání otázky zlého úmyslu bude též uvážiti i, že podle původní úmluvy ze dne 23. dubna 1929 byl kup ujednan pevně, a že teprve prohlášením obžalovaného ze dne 11. května 1929 bylo vlastnictví ke traktoru i s příslušenstvím přiznáno firmě B. K.

Čís. 4119.

Spolupachatelstvím jest vědomé, týmž úmyslem nesené spolupůsobení několika osob při páchání trestného činu; nezáleží na tom, že činnosti osob těch nejsou stejnorodé a pro způsobení protiprávního účinku rovnocenné.

Vědomým, za společným účelem se nesoucím spolupůsobením při páchání trestného činu jest pouhá přítomnost osoby na místě a v době trestného jednání jiné osoby jen, je-li příchod a pobyt osoby, zůstavší jinak nečinnou, na místě, kde, a v době, kdy vyvíjí jiná osoba činnost čelící k určitému protiprávnímu výsledku, — i objektivně podle souvislosti s touto činností jiné osoby, i subjektivně podle úmyslu osob těch, najmě i osoby zůstavší nečinnou — složkou děje, jímž má býti a po případě i byl způsoben podle úmyslu obou osob výsledek trestním zá-

konem stíhaný (jednou z příčin zla, jehož způsobení je trestním zákonem zakázáno a trestáno).

Spolupachatelství zločinu vydírání; pokud jest spolupachatelstvím pouhá přítomnost pachatele na místě, kde, a v době, kdy jiný pachatel vynucuje určité konání, opomenutí nebo snášení.

(Rozh. ze dne 27. března 1931, Zm I 579/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného Josefa M-a do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 9. května 1930, pokud jím byl stěžovatel vinným uznán zločinem veřejného násilí podle § 98 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek soudu první stolice, pokud se týká stěžovatele, a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Napadený rozsudek, jemuž jest zmateční stížností vytýkána zmatečnost podle § 281 čís. 5, 9 písm. a) tr. ř., běže za prokázáno, že oba obžalovaní šli za svědkem H-em, jenž odešel z hostince stěžovatelova otce, nezaplátiv útratu, že se obžalovaný P. na H-e vrhl, když ho dohonili, chytil ho za krk a tloukl ho hoří, žádaje peníze za nezaplacenou útratu, stěžovatel však H-e nebil, jen mu aktovku při tahanici s P-em vyškubl nebo ji zvedl a odešel. Rozsudek vyslovuje dále, že, třebaže není zjištěno, že stěžovatel H-e při tom tloukl, jest již jeho přítomnost při činu P-ově za dané situace spolupachatelstvím na straně stěžovatelově. Správnost názoru touto větou na souzený případ použitého neběže stížnost zásadně v odpor, uvědomujíc si asi zásadu v judikatuře zrušovacího soudu ustálenou, že závěru na spolupachatelství, t. j. na vědomé, týmž úmyslem nesené spolupůsobení několika osob při páchání trestného činu nebrání, že činnosti osob těch nejsou stejnorodé a pro způsobení protiprávního účinku rovnocenné. Než — a to je podstatou výtek a námitek stížnosti — vědomým, za společným účelem se nesoucím spolupůsobením při páchání trestného činu jest pouhá přítomnost osoby na místě a v době trestného jednání jiné osoby jen, je-li příchod a pobyt osoby, zůstavší jinak nečinnou, na místě, kde, a v době, kdy vyvíjí jiná osoba činnost čelící k určitému protiprávnímu výsledku, — i objektivně podle souvislosti s touto činností jiné osoby, i subjektivně podle úmyslu osob těch, najmě i osoby zůstavší nečinnou — složkou děje, jímž má býti a po případě i byl způsoben podle úmyslu obou osob výsledek trestním zákonem stíhaný (jednou z příčin zla, jehož působení je trestním zákonem zakázáno a trestáno). Jde-li o zločin vydírání, naplňuje tudíž pouhá přítomnost pachatele na místě, kde, a v době, kdy nutí jiný pachatel svou oběť (fysickým) násilím anebo pohrůžkou ke konání, opomenutí nebo snášení, pojem spolupachatelství jen, je-li přítomnost onoho pachatele — utvrzujíc druhého pachatele (násilníka)

v jeho zločinném úmyslu a jednání, a sesilující účinnost (fysického nebo psychického) násilí činného pachatele v očích osoby, které se činí násilí, — složkou nátlaku na vůli napadené osoby, jejíž vůle má i podle úmyslu pachatele zůstavšího nečinným býti sesíleným nátlakem nucena ve směr oběma pachateli chtěný. Proto byl by stěžovatel i s hlediska spolupachatelství s druhým obžalovaným zodpovědnosti prost, kdyby bylo rozsudkem zjištěno, že byl sice při trestném jednání druhého obžalovaného (P-e) přítomen, že však dal svým chováním mlčky najevo, že se s činem P-ovým neztotožňuje, a dokonce se snažil P-e výkřikem »Vašku, nech toho« od jeho činu odvrátiti. Než takové zjištění v rozsudku, třebaže vzpomíná této obhajoby obžalovaného Josefa M-a, není a stížnost neprovádí námitku beztrestnosti stěžovatelovy po zákonu, nýbrž vybočuje z mezí zrušovacího řízení, odvozujíc právní mylnost předpokladu spolupachatelství stěžovatelova z nezjištěných okolností uvedených v předchozí větě. Naopak rozsudek vyslovuje, že jednání obou obžalovaných směřovalo zřejmě k tomu, by vynutili na H-ovi jisté konání a dopuštění, totiž vydání peněz a zmocnění se jeho aktovky, a na jiném místě rozsudku jest uvedeno, že bylo zjištěno, že . . . oba obžalovaní přinutili H-e, že jim dal na nezaplacenou útratu 20 Kč. Těmito větami rozhodovacích důvodů jest patrně — ano není v rozsudku poukazů na to, že se nalézací soud řídil nesprávným výkladem pojmu spolupachatelství — zjištěn směr i přítomnosti i úmyslu stěžovatelova na sesílení účinnosti násilí P-a na donucení H-e tímto násilím k dotčenému konání a dopuštění. Avšak zjištění to je stíženo formální vadou nedostatku důvodů.

Čís. 4120.

Osobní dostavení se lékařské rady k soudu (stejně jako dříve lékařské fakulty) není možné; nejde proto o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř. byl-li při hlavním přelíčení přečten (§ 252 čís. 1 tr. ř.) přes odpor obhájcův posudek soudní lékařské rady.

Porotci mají právo zkoumati obsah i důvody posudku soudní lékařské rady a zjednat si samostatné přesvědčení, zda lze pokládati okolnosti posudkem dokazované (usmrcení z pohnutek sadistických) za dokázané čili nic.

(Ròzh. ze dne 27. března 1931, Zm II 432/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Opavě ze dne 9. října 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatečnou stížností, uplatňující jen důvod zmatečnosti čís. 5 § 344 tr. ř., dovozuje, že obžalovaný byl zkrácen v právu obhajoby způsobem,